

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci **žalobkyně: K. K.,** zastoupené JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti **žalovanému: Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Brno, Přijímací středisko cizinců**, se sídlem Havířská 514, Zastávka, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2010, č. j. CPBR-2142/ČJ-2010-064034-ZZC, ve věci zajištění cizince za účelem správního vyhoštění, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 8. 2010, č. j. 36 A 50/2010 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Brno, Přijímací středisko cizinců (dále jen „žalovaný“), ze dne 23. 2. 2010, č. j. CPBR-2142/ČJ-2010-064034-ZZC. Tímto rozhodnutím žalovaný podle § 124a ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých

zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajistil stěžovatelku za účelem správního vyhoštění.

Shora uvedené rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2010 je odůvodněno tím, že stěžovatelka se dne 23. 2. 2010 dostavila bez cestovních dokladů (pouze s výjezdním příkazem č. GAA0094361 platným do 26. 2. 2010) do Přijímacího střediska cizinců Zastávka, kde učinila prohlášení o úmyslu požádat o udělení mezinárodní ochrany (evidováno pod č. j. CPBR-2130/ČJ-2010-064034-AZ). Žalovaný v rámci šetření zjistil, že stěžovatelka je vedena v evidenci nežádoucích osob, neboť dne 29. 5. 2006 bylo Policií České republiky, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké a pohraniční policie Praha, RCPP Praha Ruzyně, vydáno rozhodnutí č. j. SCPP-913-9/PH-1OÚ-2006 o správním vyhoštění na dobu 5 let, po kterou nelze stěžovatelce umožnit vstup na území České republiky. Předmětné rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. 6. 2006. Žalovaný proto dospěl k závěru, že je zde nebezpečí, že stěžovatelka bude ztěžovat výkon pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění po ukončení řízení o mezinárodní ochraně a přistoupil k oprávnění zajistit stěžovatelku za účelem správního vyhoštění podle § 124a zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 124 odst. 2 téhož zákona.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu ke krajskému soudu s návrhem, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V žalobě namítala nezákonnost a nepřezkoumatelnost výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, neboť z něj žádným způsobem nevyplývá, které konkrétní podmínky zajištění byly v daném případě splněny. Rozhodnutí žalovaného tedy nelze považovat za odůvodněné. Dále uvedla, že podle § 124a zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna za splnění podmínek zajistit cizince, z čehož vyplývá, že je otázkou uvážení správního orgánu, zda cizince zajistí nebo nikoliv. Zajistil-li žalovaný stěžovatelku, aniž by zvážil i alternativní možnost nezajištění, překročil tím podle stěžovatelky zákonem stanovenou mez správního uvážení. Pokud se žalovaný navíc ani k dalším alternativám svého rozhodnutí nijak nevyjádřil, zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Zároveň poukázala na to, že jí byl předmětným zajištěním způsoben nepřiměřený zásah do osobní svobody a že nebyly dostatečně chráněny zájmy jejích nezletilých dětí, které byly zajištěny s ní v rozporu s čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb.). V posledním bodě žaloby namítala rozpor rozhodnutí žalovaného s § 124a a § 124 zákona o pobytu cizinců, přičemž uvedla, že byla zajištěna za účelem správního vyhoštění, nicméně v jejím případě nelze vyhoštění vykonat. V této souvislosti zdůraznila, že je žadatelkou o udělení mezinárodní ochrany, a proto k jejímu předání cizímu státu nemůže vůbec dojít. Zajištění proto v daném případě neplní svůj účel. Na závěr uvedla, že k jejímu vycestování nemůže dojít ani proto, že je osobou bez státní příslušnosti, přičemž žádný stát nevyslovil s jejím přijetím na své území souhlas, tzn. žádný stát nemá povinnost stěžovatelku na své území vpustit.

Krajský soud žalobu zamítl s odůvodněním, že rozhodnutí žalovaného je stručné, nicméně srozumitelné a odůvodněné, tj. přezkoumatelné. Ve správním řízení bylo prokázáno, že podmínky zajištění stanovené v § 124a zákona o pobytu cizinců splněny byly. O vyhoštění stěžovatelky bylo již pravomocně rozhodnuto, výjezdní příkazy nerespektovala, z České republiky nevycestovala a opakovaně podávala žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž takové její jednání svědčí realizaci zajištění. Krajský soud má proto za to, že správní orgán o zajištění rozhodl zcela v souladu se zákonem. K námitce nemožnosti jejího vycestování z důvodů, že je osobou bez státní příslušnosti, krajský soud uvedl, že stěžovatelka sice jako osoba bez státní příslušnosti vystupuje, ze správního spisu však tato skutečnost jednoznačně nevyplývá, neboť v předchozích řízeních vystupovala jako občanka Sýrie. Navíc podotkl, že skutečnost, že stěžovatelka nemá státní příslušnost, nic nemění na tom, že může být vrácena do země původu. Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost.

V kasační stížnosti uvádí, že krajský soud se nedostatečně zabýval humanitárním aspektem jejího případu, když nepřihlédl ke stěžovatelčině závislosti na jejím manželovi A. M. S., který rovněž žádá o mezinárodní ochranu a který taktéž podal kasační stížnost proti jeho zajištění i proti zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K tomu dodává, že na jejího manžela byl vydán v Sýrii zatykač pro jeho politické aktivity ve straně Yekiti.

Dále stěžovatelka namítá, že soud i žalovaný v rozporu se skutečností tvrdily, že stěžovatelka účelově tvrdí, že není státní občanskou Syrské arabské republiky. Na podporu svých tvrzení předkládá doklad, že je v Sýrii registrovaná jako cizinka. Uvádí, že nebude-li jí a její rodině udělen v České republice azyl, potom je nepochybné, že po návratu do Sýrie bude v této zemi pronásledována z důvodů absence syrského státního občanství a dále kvůli svému manželovi. Kromě skutečnosti, že na něj byl vydán zatykač, který dokládá, je navíc členem sdružení kurdských občanů v České republice, které je syrskými orgány hodnoceno jako nepřátelská organizace. Přitom k pronásledování v Sýrii podle stěžovatelky stačí již pouhá skutečnost, že žádala v České republice o azyl a že je Česká republika v Sýrii zařazena mezi nepřátelské země. Vzhledem k výše uvedenému (příkaz k zatčení) má za to, že má právo na udělení politického azylu. Žádost na udělení politického azylu se neslučuje se zajištěním za účelem vyhoštění. Stěžovatelka je názoru, že její žádost byla posouzena toliko z formálních důvodů, nikoli z důvodů meritorních, přičemž se domnívá, že její případ je případem, pro nějž je v českém právním řádu zakotvena ochrana osob politicky pronásledovaných prostřednictvím poskytnutí mezinárodní ochrany.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Přestože stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně neuvedla kasační důvody svého podání, Nejvyšší správní soud z obsahu podání dovodil, že namítá důvody zakotvené v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), tj. nezákonnost rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

V tomto ohledu přistoupil zdejší soud k přezkumu napadeného rozsudku krajského soudu, shledal však, že převážná část námitek uplatněných v kasační stížnosti jsou námitkami, které stěžovatelka v řízení před krajským soudem neuplatnila.

Podle § 109 odst. 4 s. ř. s. platí, že *ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.*

Z dikce citovaného ustanovení tedy vyplývá, že poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí krajského soudu, nelze již oprávněně skutkové novoty uplatňovat. Uvedení nových skutečností až v řízení před Nejvyšším správním soudem brání tomuto soudu takové skutečnosti, resp. takové námitky stěžovatelem uplatněné v kasační stížnosti, přezkoumávat. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaném pod č. 419/2004 Sb. NSS, bylo uvedeno, že „*§ 109 odst. 4 s. ř. s. brání tomu, aby se kasační stížností neuplatňovala skutková nova, ať již nastala před nebo po rozhodnutí krajského soudu. K takovým námitkám by Nejvyšší správní soud nepřihlížel, tj. zacházel by s nimi v řízení o kasační stížnosti tak, jako by tu vůbec nebyly*". Smyslem omezení stanoveného v § 109 odst. 4 s. ř. s. je zamezit situaci, kdy by Nejvyšší správní soud rozhodoval o kvantitativně i kvalitativně bohatším návrhu stěžovatele, než o jakém mohl rozhodovat soud v předchozím řízení (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 4 Azs 1/2004 - 68, všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Právě předestřené rovněž vyplývá z povahy Nejvyššího správního soudu jako soudu kasačního, neboť jeho úkolem je především přezkoumávat rozhodnutí krajského soudu, tj. jak se krajský soud vypořádal s tvrzeními uvedenými žalobcem v žalobě.

Porovnáním obsahu žaloby a kasační stížnosti soud zjistil, že převážná část skutečností uvedených v kasační stížnosti, kterými stěžovatelka dokládá svá tvrzení uplatněná u krajského soudu, že v jejím případě není možné správní vyhoštění uskutečnit, jsou skutečnostmi novými. Zatímco v žalobě stěžovatelka tvrdila pouze to, že její vyhoštění nelze v daném případě vykonat, neboť podala žádost o udělení mezinárodní ochrany a navíc je osobou bez státní příslušnosti, v kasační stížnosti k

této argumentaci doplnila, že je zcela závislá na svém manželovi, který rovněž podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dále uvedla, že na jejího manžela byl vydán zatykač pro jeho politické aktivity ve straně Yekiti, a proto by byla při návratu do Sýrie pronásledována. Dodala, že pronásledovaná v Sýrii by byla rovněž také jen z důvodu, že nemá syrské státní občanství, zažádala v České republice o azyl a její manžel je členem sdružení kurdských občanů v České republice. Ke svým tvrzením dodala listinné důkazy. Za stěžejní stěžovatelka považuje právě „Příkaz k zatčení" jejího manžela, vydaný Syrskou státní bezpečností, z něhož podle ní jednoznačně vyplývá, že jejímu manželovi hrozí při návratu uvěznění a jí hrozí nebezpečí pronásledování. Ve světle výše uvedeného je však nutno všechny tyto skutečnosti, nově uplatněné před kasačním soudem, posoudit ve smyslu § 109 odst. 4 s. ř. s. jako skutečnosti, které nebyly v řízení před krajským soudem uplatněny, a proto k nim zdejší soud nemůže přihlížet. K předloženému zatykači, který má doložit jí hrozící nebezpečí, Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného podotýká, že tento zatykač je datován dnem 13. 7. 2009, překlad z arabského do českého jazyka byl učiněn dne 17. 2. 2010 a řízení před krajským soudem bylo ukončeno napadeným rozsudkem až dne 26. 8. 2010. Z daného vyplývá, že stěžovatelce nic nebránilo tento argument již v řízení před krajským soudem vznést.

Za námitku výše uvedeného charakteru považuje Nejvyšší správní soud rovněž námitku stěžovatelky, že její „žádost byla posouzena toliko z formálních důvodů a nikoliv z důvodů meritorních", přičemž z kontextu kasační stížnosti je patrno, že touto žádostí je myšlena žádost o udělení mezinárodní ochrany. K danému zdejší soud nad rámec nepřípustnosti takové námitky uvádí, že v nyní posuzovaném případě se přezkum týká řízení o zajištění stěžovatelky za účelem vyhoštění, nikoli řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ani v případě, že by tuto námitku stěžovatelka uplatnila již v žalobě, by tato skutečnost nic neměnila na tom, že by se takovou otázkou nebyl zdejší soud oprávněn v daném řízení zabývat.

Žádost o udělení mezinárodní ochrany je v nyní posuzované věci významná pro to, že po dobu řízení o ní nelze cizince z České republiky vyhostit. Nemá však vliv na oprávněnost žalovaného stěžovatelku v nyní posuzovaném případě zajistit. V předmětné věci byla stěžovatelka zajištěna na základě § 124a ve spojení s § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, přičemž z prvně citovaného ustanovení vyplývá, že *policie je oprávněna za účelem správního vyhoštění zajistit cizince, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně nebo podal žádost o mezinárodní ochranu, jestliže již bylo o jeho vyhoštění pravomocně rozhodnuto nebo je řízení o správním vyhoštění zahájeno z důvodů podle § 119 odst. 1 písm. a), anebo § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6 nebo 7.* Předpokladem pro aplikaci § 124a zákona o pobytu cizinců je tedy porušení povinnosti vyplývající ze skutečnosti, že nebylo respektováno pravomocné rozhodnutí o vyhoštění. Žádost o udělení mezinárodní ochrany v takovém případě nebrání správním orgánům, aby zajištění provedly. Nejvyšší správní soud má za to, že tomu je tak především proto, že již jednou bylo o vyhoštění pravomocně

rozhodnuto, přičemž toto rozhodnutí nebylo jeho adresátem respektováno. Znění citovaného ustanovení tak zcela koresponduje s obecným předpokladem pro zajištění, kterým je především to, že cizinec v minulosti hrubým způsobem porušil zákon o pobytu cizinců, a dále případy, kdy je evidován v evidenci nežádoucích osob.

V nyní posuzovaném případě je ze správního spisu patrno, že žalovaný o zajištění podle § 124a zákona o pobytu cizinců rozhodl na základě zjištění, že v minulosti proběhlo řízení o vyhoštění, jehož výsledkem je pravomocné rozhodnutí o vyhoštění ze dne 29. 5. 2006, č. j. SCPP-913-9/PH-1OÚ-2006. Toto rozhodnutí nebylo stěžovatelkou respektováno, neboť se dosud nacházela na území České republiky. Dále bylo žalovaným zjištěno, že stěžovatelka je uvedena v evidenci nežádoucích osob. Z dosavadního jednání stěžovatelky žalovaný naznal, že je zde nebezpečí, že stěžovatelka bude ztěžovat výkon pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění po ukončení řízení o mezinárodní ochraně, popřípadě opakovat své protiprávní jednání. Proto žalovaný stěžovatelku zajistil, přičemž aplikoval výše uvedené ustanovení § 124a zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, které stanoví, že *cizince lze z důvodů uvedených v odstavci 1 zajistit poté, co mu bylo doručeno písemné rozhodnutí o zajištění opatřené odůvodněním, nebo poté, co takové rozhodnutí odmítne převzít; o odmítnutí převzít rozhodnutí pořídí policie záznam. Rozhodnutí nabývá právní moci doručením nebo odmítnutím cizince rozhodnutí převzít.* Z rozhodnutí vyplývá, že toto bylo stěžovatelce na místě přetlumočeno. Odstavec první citovaného ustanovení stanoví podmínky, za nichž lze cizince zajistit za účelem vyhoštění. Jednou z podmínek zde stanovených a opravňujících policii k přistoupení k zajištění je existence potenciálního nebezpečí, že by cizinec mohl mařit anebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, kterou žalovaný výslovně ve svém rozhodnutí uvedl. V postupu žalovaného proto Nejvyšší správní soud neshledal žádného pochybení a ztotožnil se s názorem krajského soudu, že přestože je toto rozhodnutí stručné, je srozumitelné a odůvodněné.

Následně se Nevyšší správní soud zabýval kasační námitkou, že žalovaný i krajský soud nesprávně posoudily stěžovatelčino tvrzení, že nemá žádnou státní příslušnost, jako tvrzení účelové. V řízení před krajským soudem totiž tvrdila, že ji jako osobu bez státní příslušnosti nepřijme žádný stát, a proto její vyhoštění nelze vykonat. Krajský soud k danému uvedl, že je mu známo, že v předchozích řízeních vystupovala jako osoba syrské státní příslušnosti a proto má za to, že její tvrzení je účelové, nicméně konstatoval, že skutečnost, že by byla osobou bez státní příslušnosti, nic nemění na tom, že může být vrácena do země původu. Nejvyšší správní soud k danému uvádí, že nelze krajskému soudu vytýkat pochybnosti o stěžovatelčině tvrzení o tom, že je osobou bez státní příslušnosti, neboť ze spisu tato skutečnost jednoznačně nevyplývá (např. na výše označeném rozhodnutí o správním vyhoštění je uvedeno, že je syrské státní příslušnosti). Stěžejním pro posouzení předmětné otázky ovšem je skutečnost, že samotná absence státní

příslušnosti automaticky nezakládá nemožnost cizince vrátit do země, v níž měl před vycestováním do České republiky poslední trvalé bydliště. Tento závěr lze dovodit např. z § 179 zákona o pobytu cizinců. Rovněž pro účely zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, se při posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany v případě osob bez státní příslušnosti hodnotí podmínky pro udělení ve vztahu k zemi jejího posledního trvalého bydliště (§ 2, § 12, § 14a a další). Na tomto místě je nutno podotknout, že místo posledního trvalého bydliště stěžovatelky je známo, přičemž Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na svoje usnesení ze dne 4. 11. 2009, č. j. 9 Azs 38/2009 - 92, kterým byla odmítnuta kasační stížnost stěžovatelky ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany a ze kterého vyplývá, že jím je Sýrie. Ve světle výše předestřeného nelze stěžovatelce přisvědčit, že by samotná skutečnost, že je osobou bez státní příslušnosti, mohla vyloučit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Nejvyšší správní soud na závěr podotýká, že ze spisového materiálu je zřejmé, že stěžovatelka nerespektovala výjezdní příkazy, přičemž opakovaně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry žalovaného a krajského soudu, že v případě stěžovatelky jde o cizinku, která dlouhodobě porušovala právní předpisy České republiky a její zajištění za účelem vyhoštění podle § 124a zákona o pobytu cizinců bylo zcela oprávněné. Navíc v době, kdy k zajištění došlo, tj. 23. 2. 2010, bylo již rozhodnuto Nejvyšším správním soudem výše uvedeným usnesením ze dne 4. 11. 2009, č. j. 9 Azs 38/2009 - 92, o odmítnutí kasační stížnosti stěžovatelky ve věci udělení mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost. Její žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy vyhověno nebylo, a přesto ani po té stěžovatelka z České republiky neodcestovala a nadále nelegálně na území České republiky pobývala.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelkou uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu důvodné. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly, proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu